

K této zmatečnosti nemůže přihlížeti ani nejvyšší soud, rozhoduje o rekursu do odmítacího usnesení odvolacího soudu.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, R I 1164/35.)

Žalobce tvrdí, že byl žalovanou obcí ustanoven obecním sluhou a polním hlídačem a domáhá se žalobou jednak zjištění, že výpověď daná mu dne 13. září 1934 je bezúčinnou, že mezi ním a obcí byl zřízen služební poměr podle zákona nevypověditelný a že obec je tedy povinna zaplatiti mu systemisované služební požitky a vydati jmenovací listinu, jednak odsouzení obce k zaplacení částky 4.500 Kč jako nedoplatků služebních příjmů jemu příslušejících. První soud odmítl žalobu pokud se týkala nedoplatku služebních příjmů 4.500 Kč žalobcem požadovaných pro nepřislušnost a jinak o ní rozhodl věcně a jí nevyhověl. Žalobce podal do tohoto rozsudku odvolání, odvolací soud však odmítl toto odvolání jako opožděné. Žalobce si stěžoval do tohoto usnesení.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Nelze schváliti právní názor, že odvolací soud měl rozsudek soudu první stolice i s řízením jemu předcházejícím zrušiti pro zmatečnost, měl-li za to, že žalobní nárok prýští ze služební smlouvy sjednané mezi žalobcem a žalovanou obcí, ježto tím byla založena výlučná příslušnost pracovního soudu (sb. n. s. č. 14234). Vždyť bylo-li odvolání podáno opožděně, nedostala se věc k odvolacímu soudu přípustným opravným prostředkem a odvolací soud musil odvolání odmítnouti již z formálního důvodu opožděnosti. Nemohl tedy přihlížeti k věcnému obsahu odvolání a zkoumati při tom i příslušnost soudu první stolice. Ani nejvyšší soud nemůže přihlížeti k uvedené zmatečnosti, ježto zmatečným není usnesení odvolacího soudu v odpor vzaté, nýbrž by mohlo jíti jen o zmatečnost rozsudku prvního soudu a řízení jemu předcházejícího. Jen když se rozsudku odporuje přípustným opravným prostředkem, lze zrušiti rozsudek z důvodu zmatečnosti byť i tato nebyla vytýkána, tedy z úřední moci (§§ 471 čís. 7, 474, 494 c. ř. s.). V tomto případě však neodporuje žalobce opravným prostředkem rozsudku, nýbrž jen usnesení odmítajícím odvolání, kteréžto usnesení netrpí zmatkem, pročež nelze zrušiti rozsudek první stolice a řízení jemu předcházející.

Čís. 14746.

Československý zlatý dukát může býti předmětem koupě.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, Rv I 577/35.)

Podle přednesu žalobcova prodal mu žalovaný bankovní závod na splátky určitý počet stavebních losů státních, při čemž bylo ujednáno, že

po zaplacení zálohy bude mu dodán ještě čsl. zlatý dukát. V žalobě na zrušení kupní smlouvy uvedl žalobce též, že smlouva je nicotná proto, že prodej losů na splátky byl spojen s jiným splátkovým obchodem a sice s prodejem zlatého dukátu. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d co do prodeje zlatého dukátu z těchto d ů v o d ů : Podle zjištění napadeného rozsudku byl předmětem kupní smlouvy kromě losů také jeden čsl. dukát. Na věci nemůže změnit, že žalovaný nazývá tento dukát premií a klade ji na roveň skotku za dřívější placení. Také tento dukát nemá povahu, kterou mu žalovaný snaží se dát, neboť kupní cena byla ujednána úhrnem i za losy i za dukát. Byla tedy cena dukátu bez ohledu na trhovou cenu losů ve všech případech zakalkulována do kupní ceny úhrnné jak losů tak dukátu. Správný jest tudíž závěr prvního soudu, že tím, že bylo po živnostensku provozované zcizení losů spojeno se splátkovým obchodem týkajícím se jiné ceniny totiž dukátu, porušen byl nejen předpis § 2 a) zák. čís. 90/1878 ř. z., nýbrž i předpis § 1 téhož zákona, tak že jde o prodej výslovně zákonem zakázaný a tudíž nicotný podle § 879 první věty obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesejde na tom, jaký účel žalovaná sledovala při tom, když nabídla žalobci také zlatý dukát, nýbrž rozhodné jest, zda zlatý dukát byl spolu s losy předmětem koupě na splátky. Že tomu tak bylo, bylo prokázáno. Mylný jest dovolatelčin názor, že čsl. zlatý dukát nemůže býti předmětem koupě. Podle § 4 odst. 1 zákona ze dne 23. března 1923, čís. 62 sb. z. a n. není čsl. dukát měnou, kterou by byl nucen každý při placení dluhů bráti, nýbrž jest mincí obchodní používanou podle vůle smluvních stran. Podle odst. 2 § 4 lze raziti dukáty — kromě dukátů jubilejních — i na účet soukromý a v odstavci 4 § 4 se mluví o ažiu této zlaté mince. Z těchto zákonných ustanovení plyne jasně, že čsl. zlaté dukáty mohou býti smlouvou přenechány jiné osobě za určitou částku a že tedy mohou býti ve smyslu § 1053 obč. zák. předmětem koupě a prodeje jako jiné věci. Uvedl-li odvolací soud ve svém rozsudku, že cena dukátu byla zakalkulována do úhrnné kupní ceny jak losů tak i dukátu, nejde o skutkové zjištění, nýbrž o závěr vyvozený logickou úvahou z toho, že předmětem kupní smlouvy byl kromě losů také dukát a že kupní cena byla ujednána úhrnkově. Správnost tohoto závěru vyplývá již z úvahy, že o bankovním závodě nelze rozumě předpokládati, že by svým zákazníkům slibovali darem zlaté dukáty a že by si jejich hodnotu nezapočítali do ujednaného plnění kupitelova. Jest sice správné, že pouhým zakalkulováním by se nestal dukát ještě předmětem kupu, ale dovolatelka přezírá, že dukát stal se předmětem koupě úmluvou stran. Kupní cena losů i s dukátem činila 6.300 Kč a byla úhrnková, takže není opodstatněna dovolatelčina námitka, že by kupní cena dukátu byla zcela neurčitá a ponechána náhodě.